

УДК 004.738.1:027.53.021(477.81)

**АНАЛІЗ ВЕБ-САЙТІВ ОБЛАСНИХ БІБЛІОТЕК
(на прикладі Рівненської державної обласної бібліотеки
та Кіровоградської обласної універсальної наукової
бібліотеки імені Д. І. Чижевського)**

Олена ГРОГУЛЬ

*Рівненський державний гуманітарний університет,
вул. Толстого, 3, м. Рівне, 33028, Україна, тел. (0362) 22-41-61,
ел. пошта: Olenka_Grogul@i.ua*

Проаналізовано особливості побудови та функціонування веб-сайтів двох українських обласних універсальних наукових бібліотек. Звернуто увагу на їх здобутки в інформаційно-аналітичній діяльності щодо створення та використання електронних інформаційних ресурсів.

Ключові слова: веб-сайт, обласна універсальна наукова бібліотека, інформаційно-аналітична діяльність, електронні інформаційні ресурси.

Розвиток інформаційних технологій та впровадження їх у повсякденне життя суспільства призводить до того, що люди вже не уявляють свою діяльність без них. Бібліотеки також перетворюються зі звичайних для нас організацій, що зберігають опубліковані документи і організують їх використання, у потужні інформаційні центри, які функціонують у мережі Інтернет. Це спричинено ще й тим, що все більше користувачів надають перевагу електронному документу над традиційним. Тому перед сучасними бібліотеками постало завдання створити умови, які б задовольнили такий тип інформаційних користувачів. Рішення було просте – створити веб-сайт бібліотеки.

Веб-сайти дають виняткову можливість бібліотекам розширювати свою діяльність, охоплюючи все більшу кількість користувачів, а також презентувати себе та свої здобутки, створюючи собі позитивний імідж. Перевагою веб-сайтів є те, що бібліотеки можуть не лише краще забезпечувати інформаційні потреби користувачів, а й представляти на розгляд широкому загалу свої інформаційно-аналітичні продукти, знайомити з послугами, які вони надають, та інформувати про свою діяльність. Веб-сайти надають доступ до інформації віддаленим користувачам і є зручними у користуванні. Користувачі в будь-який час можуть ознайомитись з необхідною інформацією з тієї чи іншої бібліотеки, перебуваючи чи то на роботі, чи вдома, в інтернет-кафе тощо.

Як зазначає працівниця Рівненської державної обласної бібліотеки Н. П. Волян, важливим завданням бібліотеки є надання користувачам в електронному вигляді власних первинних та вторинних інформаційних ресурсів, оскільки в бібліотеці містяться унікальні наукові та краєзнавчі фонди, оцифрування та представлення яких у мережі Інтернет забезпечить можливість їх широкого використання¹.

¹ Волян Н. Веб-сайт – складова інформаційних ресурсів бібліотеки // *Пріоритети діяльності РДОБ: зб. ст. з досвіду роботи* / Рівнен. держ. обл. б-ка. – Рівне: Волин. обереги, 2006. – С. 58–62.

Отже, веб-сайт – це надзвичайна можливість покращення співпраці бібліотек із користувачами, а вивчення досвіду бібліотек зі створення та використання веб-сайтів є актуальним завданням бібліотекознавства.

Аналізу діяльності веб-сайтів бібліотек та їх ролі в науково-інформаційному просторі України присвячені роботи Ю. Артемова², О. Жабіна³, наукових працівників Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського Н. Задорожньої, Ж. Левченко, О. Непляхи⁴. Питання змісту, концепції побудови та інформаційного наповнення веб-сайту досліджували Л. Філіпова⁵, Д. Зубченко⁶, Г. Нежурбіда⁷, Л. Трачук⁸, Д. Соловяненко⁹ та ін. Однак досвід обласних універсальних наукових бібліотек (ОУНБ) ще недостатньо досліджений і мало висвітлювався у наукових публікаціях.

Метою статті є аналіз структурної побудови та діяльності веб-сайтів ОУНБ на прикладі Рівненської державної обласної бібліотеки (РДОБ)¹⁰ та Кіровоградської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Д. І. Чижевського (КОУНБ)¹¹. Ці бібліотеки належать до одного й того ж типу бібліотек і мають значний досвід у створенні та використанні електронних інформаційних ресурсів, тому варто подивитися на результати їхньої діяльності у цьому напрямі, порівняти їх, виявити кращий досвід, який може бути запозичений іншими бібліотеками. Дослідження проводилося в березні 2012 р.

Практика створення веб-сайтів різних організацій дозволяє сформувати низку загальних вимог, яким повинні відповідати й віртуальні представництва бібліотек. Вони базуються на загальних критеріях якості веб-серверів. До ключових показників якості веб-сервера належать:

- глибина змісту;
- простота навігації;
- стабільність інформаційних ресурсів;
- оперативність оновлення інформації;

² Артемов Ю., Непляха О., Левченко Ж. Роль і місце веб-порталу в діяльності наукової бібліотеки // *Бібліотечний форум України*. – 2006. – № 2. – С. 19–21.

³ Жабін О. Трансформація веб-сайта НБУВ у науково-інформаційний портал України // *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського*. – Київ, 2005. – Вип. 14. – С. 199–204.

⁴ Задорожня Н., Левченко Ж., Непляха О. Роль і місце веб-порталу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному просторі України // *Там само*. – Київ, 2007. – Вип. 19. – С. 70–76.

⁵ Філіпова Л. Питання змісту бібліотечних Web-сайтів в Інтернеті // *Бібліотечна планета*. – 2003. – № 3. – С. 12–15.

⁶ Зубченко Д., Сопова Т. WEB-сайт бібліотеки для юнацтва: метод. поради [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://4uth.gov.ua/library_science/methodical/8vs.htm. – Назва з екрану.

⁷ Нежурбіда Г. Г. Веб-сайти медичних бібліотек України: основні концепції побудови та тенденції розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://library.gov.ua/html/pok_pr/12/77.doc. – Назва з екрану.

⁸ Трачук Л. Електронні бібліографічні ресурси на сайтах бібліотек вищих навчальних закладів України // *Вісник Львівського університету. Серія книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології*. – Львів, 2009. – Вип. 4. – С. 153–166.

⁹ Соловяненко Д. В. Онлайн-бібліотечний сервіс як один із видів бібліотечного сервісу // *Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського*. – Київ, 2003. – Вип. 11. – С. 200–222.

¹⁰ Кіровоградська обласна універсальна наукова бібліотека імені Д. І. Чижевського [Електронний ресурс]: веб-сайт. – Режим доступу: <http://library.kr.ua>. – Назва з екрану.

¹¹ Рівненська державна обласна бібліотека [Електронний ресурс]: веб-сайт. – Режим доступу: <http://lib.rv.ua>. – Назва з екрану.

- доступність для користувачів;
- єдність дизайну всіх розділів¹².

Крім загальних вимог до створення веб-сайтів, вважаємо актуальним висвітлити низку завдань, які постають перед сайтами бібліотек. Основними завданнями, які повинен виконувати веб-сайт бібліотеки, є:

1. Безпроблемне та швидке входження на веб-сайт бібліотеки з будь-якої пошукової системи, створення позитивного іміджу бібліотеки, а також популяризація інформації про існування та діяльність бібліотеки. На нашу думку, це є першим і головним завданням, яке постає на початковому етапі формування веб-сайту бібліотеки. На цьому етапі відбувається створення загального образу веб-сайту як обличчя бібліотеки і представлення його на огляд публіці. З цього моменту починається існування бібліотеки в новому просторі – Інтернеті.

2. Інформування користувачів про інформаційну діяльність бібліотек, а саме про створення та функціонування інформаційно-аналітичної, бібліографічної та довідкової продукції, тобто всієї вторинної інформації, яка виробляється в процесі інформаційно-аналітичної діяльності.

3. Забезпечення належних умов для швидкого і якісного пошуку інформації на сайті. Це завдання можна виконати, створивши пошукове віконечко, карту сайту. Актуальним для користувачів є пошук та підбір необхідної літератури за допомогою “Віртуальної довідки”. Це відбувається таким чином: користувач надсилає інформаційний запит в електронній формі, а науковий працівник відповідає на сайті бібліотеки в розділі “Віртуальна довідка”.

4. Інформування про події (наукові конференції, презентації, виставки, дні відкритих дверей та ін.), заплановані в бібліотеці. Постановка цього завдання вкрай важлива і для користувачів, і для бібліотеки, адже саме таким чином відбувається двостороння співпраця бібліотеки з користувачами. З одного боку, бібліотека підвищує свій рейтинг, поширює інформацію про свою діяльність, а з іншого – у відвідувачів виникає унікальна можливість взяти участь у наукових конференціях, відвідати інформативні виставки, розширити коло захоплень.

5. Надання доступу до бібліотечних продуктів (електронних каталогів, бібліографічних матеріалів, інформаційно-аналітичної продукції), а також забезпечення доступу до повнотекстової нормативно-правової, методичної, наукової та іншої літератури. Виконання цього завдання задовольнило б чималу потребу користувачів у повнотекстовій інформації.

Проте створення веб-сайту – це лише половина всієї діяльності. Адже веб-сайт потребує постійної плідної інформаційно-аналітичної діяльності щодо наповнення новими даними про роботу відділів та бібліотеки загалом, інформування користувачів про нові надходження та про створення вторинної інформації. Тільки тоді сайт буде мати успіх у користувачів і створювати позитивний імідж бібліотеці.

Виходячи з поставлених завдань, спробуємо проаналізувати сайти зазначених ОУНБ.

Перше завдання, яке стоїть перед веб-сайтом бібліотеки, – створення позитивного іміджу – частково вирішується на головній сторінці, адже це обличчя веб-сайту. Головна сторінка розкриває особливості структури веб-сайту та функціонування роз-

¹² Філіпова Л. Питання змісту бібліотечних Web-сайтів...

ділів, відкриває для користувачів найважливішу, найсвіжішу інформацію про поточну діяльність бібліотеки. Цим створюється перше враження про сайт та організацію в цілому, формується певний імідж бібліотеки у відвідувачів, а також вирішується завдання інформувати про події, заплановані в бібліотеці.

На веб-сайт Рівненської державної обласної бібліотеки можна зайти за електронною адресою <http://libr.rv.ua>. Проте при спробі входження на веб-сайт цієї бібліотеки інколи пошукові системи висвітлюють негативну відповідь: “на даний момент не можна перейти на сторінку” або “не вдалося з’єднатися з сайтом”.

Коли відкривається веб-сайт, перед нами постає головне вікно, на якому розміщено назви розділів:

- Головна;
- Новини за розділами;
- Новини у форматі RSS;
- Зворотний зв’язок;
- Корисні посилання;
- Віртуальна довідка;
- Фотогалерея;
- Архівні документи;
- Електронні каталоги;
- Карта сайту;
- Віртуальна виставка;
- Бібліотечна інформація;
- Видання РДОБ.

На головній сторінці сайту РДОБ користувачу надається можливість зареєструватися і входити на сторінку як зареєстрований користувач, проте це не обов’язкова умова користування послугами бібліотеки. Також головна сторінка пропонує інтернет-аудиторії ознайомитися з постійно діючими книжковими тематичними виставками, презентаціями нових книг, а також із діючими конкурсами, презентаціями, важливими подіями в житті бібліотеки та іншими останніми новинами. Слід зауважити, що інформація на сайті оновлюється щодня, частково в першій половині дня і частково в другій половині. Разом з тим, хоч інформація оновлюється, це відбувається у незначних обсягах: основна маса інформації залишається, додається лише декілька сюжетів. Ретроспективну інформацію накопичують на окремих сторінках, які відображаються в кінці інформаційного блогу.

Створення анонсів новин є досить клопіткою працею наукових працівників бібліотеки, адже воно передбачає добір актуальної інформації, яка може стати важливою для відвідувачів сайту. На веб-сайті РДОБ представлений на огляд широкому загалу анонс подій на поточний місяць. Пропонується відвідати різноманітні презентації, зустрічі, літературні вечори, засідання клубів, які можуть зацікавити відвідувачів бібліотеки.

На сайт Кіровоградської обласної універсальної наукової бібліотеки імені Д. І. Чижевського можна зайти за допомогою електронної адреси: <http://library.kr.ua>. Увійти на веб-сайт можна швидко та без проблем з будь-якої пошукової системи.

Головне вікно подає доволі широке коло інформативних відомостей. Привертає увагу, перш за все, раціональне і досить добре продумане розміщення важливої першочергової інформації. Зокрема, це інформація про бібліотеку (адреса, розпорядок роботи, контактні дані). Цікаві відомості подано в рубриках: “Новини дня”, “Цитата”, “Дата” та “Зверніть увагу”. Так, у рубриці “Дата” висвітлюються історичні події, які відбувались у певне календарне число місяця. А у розділі “Зверніть увагу” представлено різноманітну інформацію: від анонсу подій на поточний місяць до нових публікацій, оголошень про акції, виставки, презентації та інші цікаві події, що стосуються життя бібліотеки. Кожен розділ постійно оновлюється і надає користувачам цікаву, пізнавальну, актуальну інформацію.

Веб-сайт КОУНБ імені Д. І. Чижевського пропонує на розгляд аудиторії умовно поділені інформаційні блоки, які містять в собі розділи.

Основний блок складається з таких розділів:

- Інформація про бібліотеку;
- Електронний каталог;
- Відео про бібліотеку;
- Бібліотечна справа;
- Корисні ресурси Інтернету;
- Бібліотечні події;
- Подаровані видання;
- Бібліотечні Бази даних;
- Електронна бібліотека;
- Книжкові виставки;
- Віртуальна бібліографічна довідка;
- Віртуальна виставка (медіапроект);
- Кіноклуб Екран; Бібліографії;
- Архів Д. І. Чижевського;
- Державні закупівлі.

До другого блоку – “Регіон” – входять розділи:

- Місто Кіровоград;
- Кіровоградська область;
- Мистецтво Кіровоградщини;
- Довідкова база про всі бібліотеки області;
- Краєзнавство Кіровоградщини;
- Календар дат і подій Кіровоградщини;
- Хроніка культурного життя Кіровоградщини;
- Спеціалізований Майданчик “ІнтерСвіт”;
- Центр Вікно в Америку;
- Центр Європейської Інформації;
- Канадсько-Український бібліотечний центр;
- Регіональний тренінговий центр “Бібліоміст”;
- Орхуський інформаційний центр;
- Регіональна бібліотечна асоціація.

Також на головній сторінці представлено блок “Наші проекти”, який складається з розділів:

- Підписка на розсилки нових надходжень;
- Ваші враження про наш сайт;
- Архів нашого сервера;
- Новини у форматі RSS;
- ЦУКК (ресурс для бібліотекарів);
- МЕТАДАТА (ресурс для бібліотекарів);
- Регіональний каталог (для бібліотекарів);
- Дублінське ядро метаданих (Редактор).

Кожний розділ веб-сайтів РДОБ та КОУНБ імені Д. І. Чижевського містить у собі підрозділи.

Пошукова система КОУНБ імені Д. І. Чижевського представлена краще. Вона має пошукові віконечка, за допомогою яких можна здійснювати пошук у трьох напрямках: пошук на цьому сайті, пошук на сайтах інших українських бібліотек, пошук в Інтернеті. Структура пошукової системи дозволяє без зайвих, додаткових процесів здійснити пошук необхідної інформації як на сайті, так і в інших пошукових системах, так само легко повернутися назад на сайт бібліотеки.

На веб-сайті РДОБ як для користувачів, так і для працівників бібліотеки взаємовигідним розділом є “Корисні посилання”. Це довідник, в якому представлені посилання на веб-сайти бібліотек Рівненської області, національних бібліотек України, бібліотечних асоціацій, електронні бібліотеки та ін. За допомогою “Корисних посилань” можна не лише здійснювати пошук інформації на різних сайтах, а й обмінюватися досвідом, порадами бібліотечним працівникам.

На веб-сайті КОУНБ імені Д. І. Чижевського аналогічний розділ має назву “Корисні ресурси Інтернету”. За функціональним призначенням цей розділ подібний до розділу “Корисні посилання” РДОБ. Проте як з погляду звичайного користувача, так і дослідника сайтів, можна впевнено стверджувати, що розділ “Корисні ресурси Інтернету” КОУНБ значно краще продуманий. Привертає увагу, перш за все, логіка і зручність внутрішньої побудови розділу. Зокрема виділяється підрозділ “Сайти бібліотек в Інтернеті”, який, у свою чергу, ділиться на регіони (Україна, Росія, Світ). У розділі розкривається різноманіття веб-сайтів світових бібліотек, бібліотечних асоціацій, електронних періодичних видань та бібліографічних баз даних, онлайн-перекладачів та ін. Також важливими підрозділами є “Органи державної влади України”, “Корисні посилання з питань євроатлантичної інтеграції”, “Електронні періодичні видання”, “Електронні версії журналів”; “Онлайн-перекладач від компанії ПРОМТ” та онлайн-перекладач безпосередньо в розділі, який дає вихід на веб-сайт <http://pereklad.online.ua/>. Ці додаткові можливості, подані в розділі, дозволяють користувачам отримувати необхідну важливу інформацію та перекладати тексти, не виходячи з веб-сайту бібліотеки.

Для розробки і наповнення розділу “Корисні ресурси Інтернету” працівники КОУНБ здійснили величезний обсяг роботи. Щоб створити такий функціональний розділ, спеціалістам необхідно було відібрати корисні, цікаві, змістовні веб-сайти, згрупувати їх та систематизувати. Не менш важливим є постійний моніторинг включених до розділу сайтів, а у випадку закриття – вилучення їх зі списку посилань. Це один із напрямів інформаційно-аналітичної діяльності при створенні веб-сайту.

Отже, завдання забезпечення належних умов для швидкого і якісного пошуку інформації на сайті краще розв'язане на веб-сайті КОУНБ, адже надає можливість як пошуку по даному сайту, так і переходу на пошукові сервери Інтернету та інших українських бібліотек. Також краще організаційно та змістовно побудований розділ “Корисні посилання”.

Одним із найважливіших для користувачів веб-сайтів є розділ віртуальної довідкової служби, який також є продуктом інформаційно-аналітичної діяльності бібліотеки, що передбачає підготовку інформаційно-довідкової продукції.

“Віртуальна довідка” РДОБ функціонує за принципом пошукового вікна, куди можна ввести ключові слова, за якими програма здійснює пошук в архіві виконаних запитів і надає відповідь. Пошук в архіві довідок можна здійснювати вручну, шляхом перегляду масиву запитів, сформованого в хронологічному порядку по місяцях і роках (починаючи з січня 2007 р.). Можна також задавати запити в рядку “Задати запитання”. Проте ця послуга потребує ввести ім'я користувача, його електронну пошту, а також секретний код, щоб надіслати запит.

“Віртуальна бібліографічна довідка” КОУНБ пропонує такі ж послуги, як РДОБ, але пошук здійснюється не тільки всередині даної бібліотеки, а й у каталогах бібліотек, які беруть участь у “Об'єднаній віртуальній довідковій службі” та на пошукових серверах мережі Інтернет (Google, Yandex, Meta.ua, Yahoo). Тут пропонують здійснити пошук за пошуковим віконцем, за виконаними запитамі, за тематичними розділами, а також за підрозділом “Нове запитання”. Щоб задати нове запитання, програма просить ознайомитися з “Правилами пошуку”.

Таким чином надається попередня консультація користувачам, як здійснити швидкий, якісний пошук самостійно. Крім того, можна здійснити пошук у бібліотечних каталогах, на пошукових серверах або звернутися до довідкових служб інших бібліотек. Працівники намагаються коригувати пошукову діяльність користувачів і зменшити навантаження на сервер, тим паче за запитамі, які вже виконувалися.

Якщо все ж необхідно задати запитання, програма просить заповнити поля: ім'я, місто, вибрати зі списку тему запиту і сформулювати запит. Підкреслюється, що формулювання запиту є вкрай важливим. Він повинен бути коротким та чітким. Це надасть змогу працівникові бібліотеки якомога повніше і точніше задовольнити інформаційні потреби користувачів.

Загалом “Віртуальна довідка” в обох бібліотеках представлена досить добре, адже відповідь релевантна запиту користувача та надається швидко. Завдання забезпечити якісний та оперативний пошук у КОУНБ та РДОБ розв'язують за допомогою пошукових вікон, корисних посилань та “Віртуальної довідки”. Пошукові системи добре продумані, пришвидшують пошук необхідної інформації та надають за відповідними запитамі інформаційно-аналітичну продукцію.

Одним із напрямів інформаційної діяльності працівників бібліотеки з наповнення сайту та надання доступу до бібліотечних інформаційних продуктів є представлення електронного каталогу. “Електронний каталог” на сайті РДОБ містить каталог книг, зведений краснавчий каталог і каталог періодичних видань. Також користувачам надається можливість ознайомитися з електронними каталогами бібліотек Рівненської області. Пошук необхідної інформації в розділі здійснюється за допомогою програми Web IRBIS 2003. В діалогове вікно вводяться необхідні дані в поля. За бажанням можна вибрати необхідну кількість добірок. Заповнення всіх полів у вікні не є обов'язковим, але слід враховувати основні дані, за якими програма здійснюватиме пошук.

Веб-сайт КОУНБ також містить розділ “Електронний каталог”, який поділяється на бази даних: книги, періодичні видання, нотні видання, комп’ютерні файли, CD-диски, DVD-диски, записи на магнітній плівці, нотні партитури та низку інших. Перевагою каталогу КОУНБ імені Д. І. Чижевського є можливість здійснювати доступ через мобільний телефон за допомогою послуг мобільного Інтернету та WAP. Про цю послугу бібліотека інформує у головному вікні розділу. Слід зазначити, що перед нами не постало ніяких технічних труднощів при входженні в систему через мобільний телефон; пошук здійснюється абсолютно ідентично пошукові через Інтернет за допомогою комп’ютера. Отже, “Електронний каталог” КОУНБ не лише інформує користувачів про нові надходження в бібліотеку, пропонує свій інформаційний продукт, а й надає безмежну можливість перегляду інформації з комп’ютера чи мобільного телефона.

Важливим надбанням веб-сайту КОУНБ є електронний документний фонд. Це великий за обсягом інформаційний ресурс, що надає виняткову можливість користувачам ознайомитися з повними текстами документів, які можуть бути цінними для фахівців у певній галузі. Оглянути документи можна за допомогою розділу “Електронна бібліотека”, який має додаткові рубрики “Електронний Музей Книги”, “Книга без автора”, “Бібліографія”. Всередині рубрик матеріал згрупований в алфавітний покажчик авторів.

В “Електронному Музеї Книги” представлені унікальні пам’ятки культури, науки і мистецтва: “Апокаліпсис” (XVIII ст.), “Патерик печерський” (1661), “Октай пропевний” (1907). Ідея створення розділу “Музей Книги”, тим більше у мережі Інтернет, є дуже благородною. Віддалені користувачі зі всієї України можуть без проблем оглянути текст цих надзвичайно цінних книг без потреби відвідування бібліотечної установи. Проте підготовка і наповнення розділу потребує досить клопіткої і акуратної роботи бібліотекарів. Це старовинні книги, тому для роботи з ними потрібні глибокі знання і спеціальні навички. Оцифрувати їхні сторінки не можна так, як звичайні книги, щоб не пошкодити оригінальний документ.

Також існує колекція польської книги, яка налічує понад 60 видань, проте на сайті переглянути можна лише тексти трьох книг письменниці Марії Конопницької. Один із розділів, у який включено творчі доробки громадських діячів в галузі культури, мистецтва та науки, присвячений землякам-кіровоградцям. У електронному вигляді подаються випуски “Кіровоградського красназавчого вісника”, в якому зібрані наукові роботи красназавців Кіровоградської області. Варто підкреслити, що деякі книги для відкриття потребують спеціальних програм, а деякі відкриваються без проблем.

Однак при відкритті вільного доступу до повних текстів документів постає проблема захисту авторського права. Про цей важливий аспект нагадують наукові співробітники Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського Н. Задорожня, Ж. Левченко, О. Непляха: “Створення повнотекстових баз даних та надання доступу до них користувачам обтяжується проблемою охорони авторських прав. Для вирішення цієї проблеми в глобальному масштабі у світі створюється єдина система міжнародно-правових механізмів”. Науковці вважають, що поки такий механізм в Україні не застосовується, необхідно обережно впроваджувати інтернет-технології вільного доступу до повних текстів документів у практику роботи бібліотек¹³.

¹³ Задорожня Н., Левченко Ж., Непляха О. Роль і місце веб-порталу...

РДОБ інформує про власний інформаційно-аналітичний доробок за допомогою розділу “Видання РДОБ”. Переважно це науково-допоміжні бібліографічні покажчики, анотовані каталоги видань, рекомендаційні списки літератури тощо.

На головній сторінці РДОБ розмішена карта сайту – це дуже важливий елемент сайту, адже по карті можна швидше зорієнтуватися в структурі побудови сайту загалом і кожного розділу зокрема. Однак, під час спроби скористатися картою сайту нам не вдалося перейти на потрібні розділи, програма відправляла на головну сторінку без пропозиції та висвітлення необхідної інформації. Це є недопрацюванням, що створює певні незручності. КОУНБ імені Д. І. Чижевського взагалі не представила карту сайту.

Отже, аналіз веб-сайтів щодо створення позитивного іміджу бібліотеки показує, що кожний розділ, підрозділ та активний елемент інтерфейсу веб-сайту створює позитивне враження про бібліотеку. Створення та наповнення веб-сайту – це комплексна інформаційно-аналітична робота, яка передбачає добір, аналіз та систематизацію інформації для підготовки анонсу подій, календарів, надання довідок, а також оцифрування документів з метою їх збереження та надання вільного доступу до їх повних текстів тощо. Це в сукупності презентує бібліотеку інтернет-аудиторії як потужний інформаційний центр.

До завдання інформувати користувачів веб-сайту про інформаційну діяльність бібліотеки підходять відповідально, пропонуючи постійне оновлення інформації на головній сторінці та в рубриках. Користувачам пропонується відвідати тематичні виставки, конференції, надається інформація про нові надходження тощо.

Завдання забезпечити доступ до повнотекстових ресурсів розв’язується, здебільшого, шляхом наповнення сайту краєзнавчою літературою або власними виданнями та оцифрованою літературою в незначній кількості. В даному напрямі бібліотекам є над чим працювати, аби ширше задовольняти запити користувачів.

Проаналізувавши зазначені веб-сайти обласних універсальних наукових бібліотек, можна з впевненістю стверджувати, що бібліотеки знайшли гарний спосіб популяризації своєї діяльності, пришвидшення та вдосконалення інформаційного обслуговування користувачів. Тим паче, змогли зацікавити відвідувачів сайту новими можливостями та послугами і залучити їх до користування бібліотекою через віддалений доступ.

Основні завдання, які постають перед бібліотечними працівниками на майбутнє, – це постійно оновлювати інформаційне наповнення та вдосконалювати структуру і можливості веб-сайту. Це один із напрямів тісної співпраці з широкою аудиторією користувачів, а також спосіб заохотити молодь частіше звертатися до бібліотеки, піднімати свій культурний і освітній рівень.

Поряд із завданнями практичних працівників бібліотек слід відзначити потребу у подальших дослідженнях способу організації бібліотечних веб-сайтів, розробленні рекомендацій, які би врахували найкращий досвід і сприяли його впровадженню в інших бібліотеках.

REVIEW OF WEBSITES OF REGIONAL LIBRARIES
(case study of Rivne State Regional Library and Kirovohrad
D. I. Chyzhevs'kyi Regional Universal Scientific Library)

Olena HROHUL'

*Rivne State Humanitarian University,
3, Tolstoy Str., Rivne, 33028, Ukraine, tel. (0362) 22-41-61,
e-mail: Olenka_Grogul@i.ua*

This article analyzes the peculiarities of structure and functioning of the websites of two Ukrainian regional universal scientific libraries. It draws attention to their achievements in the information and analytical activity as regards the development and use of electronic information resources.

Keywords: website, regional universal scientific library, information and analytical activity, electronic information resources.

АНАЛИЗ ВЕБ-САЙТОВ ОБЛАСТНЫХ БИБЛИОТЕК
(на примере Ровенской государственной областной библиотеки
и Кировоградской областной универсальной библиотеки
имени Д. И. Чижевского)

Елена ГРОГУЛЬ

*Ровенский государственный гуманитарный университет,
ул. Толстого, 3, г. Ровно, 33028, Украина, тел. (0362) 22-41-61,
эл. почта: Olenka_Grogul@i.ua*

Проанализированы особенности структуры и функционирования веб-сайтов двух украинских областных универсальных научных библиотек. Обращается внимание на их достижения в информационно-аналитической деятельности, касающейся создания и использования электронных информационных ресурсов.

Ключевые слова: веб-сайт, областная универсальная научная библиотека, информационно-аналитическая деятельность, электронные информационные ресурсы.

Стаття надійшла до редколегії 12.03.2012

Прийнята до друку 30.04.2012